
Protokoll

Barn- och utbildningsnämnden

17 september 2024

Barn- och utbildningsnämndens protokoll

Plats och tid	Fenomenalen, 17 september 2024, klockan 09.00–16.00
Beslutande	Oscar Lindster (S), Ordförande Anngret Sundin (S) Martin Sjöli (S) Jessica Palmgren (S) Lina Runander (M), 1:a vice ordförande Michaela Challnius (M) Kjell Broander (M) Hans Berglund (C), 2:a vice ordförande Ingrid Engström (C) Abdulalim Alkatea (C) Jennie Jarve (V) Maya Arfvidson (MP) Ulf Peter Gandborg (SD) tjug ersättare §§89-97 Magnus Kull (S) tjug ersättare §§98-108
Ersättare	Fia Karlsson (S) Ej §§105-108 Zenar Secho (S) Ej §§105-108 Kjell Österberg (S) Gunnar Solin (M) John Herlitz (M) ej §94 Leiph Berggren (L) Margareta Johansson (MP)
Övriga	Torsten Flemming, utbildningsdirektör Jörgen Norström, chef för grundskolan Lena Gustavsson, chef för förskolan §§89-97, 104 Jimmy Söderström, ekonomichef §§89-91 Bo Eriksson, chef för stöd och utveckling §§89-100, 104 Eva Edin, HR-chef §§89-91 Karin Alvinge, chef för barn- och elevhälsan §§89-97 Hans-Åke Norrby, chef för Kulturskolan §§90, 91, 96 Karin Nilsson, nämndsekreterare Cecilia Thomasson, verksamhetsspecialist §§98, 104 My Monzón-Preis, kommunikatör Malin Karlsson, nämndsekreterare GVN §§92-100, 104 Fredrik Johansson, verksamhetsspecialist §§101-103 Jenny Gahnström, handläggare §§101-103 Hilda Kårbring, kvalitetscontroller §§98-101, 104 Henrik Hammarskjöld, bitr. chef stöd och utveckling §104 Charlotta Nybom, Sverige lärare Martin Karlsson, Sveriges lärare Magdalena Feldt Kommunal §§89-97

Datum för justering

Paragrafer

§ 89–108

Underskrifter

Detta protokoll har justerats digitalt och saknar därför
signaturer.

Sekreterare Karin Nilsson

Ordförande Oscar Lindster

Justerare Martin Sjöli

ANSLAG/BEVIS	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Organ	Barn- och utbildningsnämnden
Sammanträdesdag	2024-09-17
Protokollet anslås	2024-09-25
Anslaget tas ned	2024-10-17
Protokollets förvaringsplats	Utbildning- och arbetslivsförvaltningen

Register

BUN § 89	Socioekonomisk resursfördelning	6
BUN § 90	Delårsrapport 2024:2	8
BUN § 91	Uppföljning. Gemensam organisation för barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden för utförande av bemanningstjänster	11
BUN § 92	Ledningssystem för elevhälsans medicinska och psykologiska insatser (EMI och EPI)	12
BUN § 93	Översyn förskoleorganisationen på Gotland	14
BUN § 94	Översyn skolorganisationen i Norra Visby	16
BUN § 95	Motion (L) Stärk Fårösundskolan	20
BUN § 96	RS remiss Kulturplan	21
BUN § 97	Uppföljning. Internkontroll 2023 Uteblivna föräldraavgifter	23
BUN § 98	Internkontroll 2024 Klagomålshantering	24
BUN § 99	Internkontroll 2024 Systematiskt brandskyddsarbete	25
BUN § 100	Information. Tidplan för verksamhetsplan	26
BUN § 101	Information. Skolinspektionens skolenkät 2024	27
BUN § 102	Region Gotlands informationshanteringsplan	29
BUN § 103	Medflytt av skolpeng vid studier utomlands	30
BUN § 104	Barn- och utbildningsnämndens tematiska uppföljning av verksamheten, Stöd och Utveckling	32
BUN § 105	Information om vissa inkomna handlingar	33
BUN § 106	Anmälan av beslut fattade med stöd av delegation	35
BUN § 107	Information från förvaltningen	37
BUN § 108	Övrigt ärende Nämndinitiativ modersmål	38

BUN § 89 Socioekonomisk resursfördelning

Ärendenummer: BUN 2024/1144

Barn- och utbildningsnämndens beslut

- Barn- och utbildningsnämnden beslutar att som socioekonomisk resursfördelning för åren 2025 till 2026 tillämpa de uppdaterade socioekonomiska indexen enligt SCB:s riksmodell.

Förvaltningen föreslår att nämnden, avseende alla för- och grundskolor med dess huvudmän i Region Gotland, beslutar att som socioekonomisk resursfördelning för åren 2025 till 2026 tillämpa de uppdaterade socioekonomiska indexen enligt SCB:s riksmodell med motiveringen att det tidigare beslutet om resursfördelning enligt SCB:s index endast gällde till och med 2024 och att barn- och elevströmningar har förändrats över tid.

Riksmodellen är en standardiserad modell som är baserad på elever från hela riket. Modellen tillämpas på barn och elever som går i för- och grundskola i en kommun, för att få en uppfattning om deras förväntade risk att inte nå målen. De index som modellen genererar är underlag för den socioekonomiska resursfördelningen.

Den totala budgeten för socioekonomisk resursfördelningen per skolform (verksamhet) och andel av den totala budgeten beskrivs enligt tabellen nedan:

Skolform verksamhet	Budget, tkr fördelning	Andel av total budget	Tilldelning kr per elev
Förskola	26 098	6%	10 049
Fritids	3 843	3%	1 378
F-klass	5 154	9%	8 280
Skola	48 882	8%	8 183
Totalt	83 978	7%	

Tabellen avser budget 2024, motsvarande 7% av det totala grundbeloppet.

Arbetsutskottet

Arbetsutskottet föreslog att nämnden beslutar att som socioekonomisk resursfördelning för åren 2025 till 2026 tillämpa de uppdaterade socioekonomiska indexen enligt SCB:s riksmodell.

Ärendets behandling under sammanträdet

Föredragande: Ekonomichef Jimmy Söderström

Yrkande

Ordförande Oscar Lindster (S), föreslår att nämnden beslutar att som socioekonomisk resursfördelning för åren 2025 till 2026 tillämpa de uppdaterade socioekonomiska indexen enligt SCB:s riksmodell

Ordförande ställer proposition på sitt förslag och finner att det vinner bifall.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2024-07-02
Resursfördelningsmodell Gotland 2024
Gotland Index 2024 Förskola ped oms
Gotland Index 2024 Grundskola fritids

BUN § 90 Delårsrapport 2024:2

Ärendenummer: BUN 2024/5

Barn- och utbildningsnämndens beslut

- Delårsrapport 2024:2 inklusive bilagor godkänns
- Barn- och utbildningsnämnden uppdrar förvaltningen att genomföra en analys av nedgången i gymnasiebehörighet från årskurs 9 för att identifiera orsaker och förslag till möjliga åtgärder.

Delårsrapport 2 visar att barn- och utbildningsnämndens verksamheter får allt svårare att nå måluppfyllelse. Ambitionsnivån hos chefer och medarbetare är hög och utvecklingsinsatserna är många, men det finns utmaningar när det gäller att nå en budget i balans, kunna rekrytera behöriga lärare och ha tillgång till ändamålsenliga lokaler.

Den ekonomiska situationen med åtgärdsplaner för ett bokslut i balans redan från ingången till 2024 har påverkat både arbetsmiljön och utmaningen att alla elever enligt skollagen har rätt till det stöd som behövs för att nå måluppfyllelse.

Den kommunala grundskolan har störst svårighet med att få en ekonomi i balans. En förklaring är i den nuvarande kommunala skolorganisationen. Många små geografiskt spridda skolenheter över ön och ett mindre antal elever per enhet ger sämre ekonomiska förutsättningar. Faktorer som också påverkar det ekonomiska läget är ett ökat antal elever i behov av särskilt stöd, elever med problematisk frånvaro, en ökad psykisk ohälsa hos elever och en minskad tilldelning av statsbidrag.

Den befolkningsprognos som presenterats av Statistiska centralbyrån under året visar på kraftiga elevminskningar de närmaste åren. Prognosen visar på att barnantalet på Gotland fortsätter minska fram till 2033. För förskolan på Gotland innebär minskat antal barn ett minskat antal avdelningar. En noga uppföljning av utvecklingen inom varje förskoleområde krävs för att kunna hålla en ekonomi i balans för förskolan som helhet. Med minskade elevkullar i grundskolan och nuvarande skolorganisation ökar antalet tomma platser, som skolorna måste betala för. Elevtalen är direkt kopplade till resursfördelningsmodellen, färre barn och elever = mindre pengar. Om prognosen slår in så tappar grundskolan på Gotland 102 miljoner till 2033.

Att dimensionera skolorganisationen utifrån färre barn och elever kommer att präglade nämndens arbete de närmaste åren. Två viktiga frågor blir också; Var kommer eleverna att bo? Hur kommer föräldrarna att välja skola?

För barn- och elevhälsan är det fortsatt utmanande att hinna med den del av det lagstiftade uppdraget som gäller att främst arbeta hälsofrämjande och förebyggande.

Det möjligtvis positiva är att med vikande elevunderlag kan behovet av legitimerade lärare komma att minska, vilket i sig är positivt då behörighetsfrågan med legitimerade lärare i sig är utmanande. Det gäller förskola, grundskola och anpassad skola och framför allt för enheter utanför Visby. Den ekonomiska situationen och den ojämna fördelningen av behöriga lärare på de olika skolenheterna påverkar möjligheten att ge likvärdig utbildning för eleverna.

Händelser i vår omvärld, såväl nationellt som internationellt, påverkar barn, elever, deltagare och medarbetare. Det visar på behovet av att utbildnings- och arbetslivsförvaltningen fortsatt ökar och intensifierar arbetet kring säkerhets- och beredskapsfrågor.

Digitaliseringen diskuteras just nu flitigt, särskilt när det gäller barn och unga. Debatten om skärmtid har blivit mycket aktuell i och med Folkhälsomyndighetens rapport med rekommendationer. Utvecklingen av artificiell intelligens (AI) är en annan fråga inom samma område. Utvecklingen går fort och AI i klassrummen eller på förskolan innebär såväl möjligheter som utmaningar.

Medarbetarundersökningen visar en negativ utveckling kopplat till stress både för chefer och medarbetare. Tillsammans med ett svårt ekonomiskt läge är det dubbelt oroande. Detta har varit fokus i samverkansgrupper på alla nivåer. Glädjande är att sjukfrånvaron minskat något inom barn- och utbildningsnämndens hela ansvarsområde. Under perioden januari-juni 2024 sjönk sjuktalen jämfört med samma period år 2023 från 6,77 % till 6,15 %.

Prognosen för helåret 2024 visar ett negativt resultat på 17,8 miljoner kronor, vilket gör att prognosen förbättrats sedan aprilrapporten med 5,4 miljoner kronor. Avdelningen stöd och utveckling, förskolan, grundskolan inklusive anpassad skola, resursfördelningen gör ett negativt resultat. Övriga avdelningar visar ett balanserat eller positivt resultat. Utav det negativa resultatet utgör skolskjutsar 6 miljoner kronor, vilket beror på ackumulerade indexökningar som det saknas budgettäckning för, detta har medfört en underbudgetering för 2024.

I jämförelse mellan åren försämras periodens resultat från negativt 15,8 miljoner kronor till negativt 17 miljoner kronor vilket gör att periodens resultat har försämrats med 1,2 miljoner kronor.

Nettokostnaden har för perioden ökat med 44,2 miljoner kronor vilket motsvarar 4,8 procent, ökningstakten för de egna kostnaderna är 3,9 procent och intäkterna 2,5 procent.

Prognosen för den interna resursfördelningen pekar på ett överskott på 1,5 miljoner kronor och avser 75 färre barn och elever, det är framför allt på fritidsverksamheten som avvikelserna är störst.

Prognosen för den köpta verksamheten visar på en positiv avvikelse motsvarande 329 000 kronor och avser 104 fler barn och elever, avvikelsen är framför allt på fritidsverksamheten.

Prognosen för investeringarna är vid årets slut i balans.

Arbetsutskottet

Arbetsutskottet tog emot informationen och föreslog att nämnden ger förvaltningen i uppdrag att genomföra en analys av nedgången i gymnasiebehörighet från årskurs 9 för att identifiera orsaker och förslag till möjliga åtgärder.

Ärendets behandling under sammanträdet

Föredragande: Förvaltningschef Torsten Flemming, Ekonomichef Jimmy Söderström

Yrkande

Ordförande Oscar Lindster (S), föreslår att delårsrapport 2024:2 inklusive bilagor godkänns samt att nämnden uppdrar förvaltningen att genomföra en analys av nedgången i gymnasiebehörighet från årskurs 9 för att identifiera orsaker och förslag till möjliga åtgärder.

Ordförande ställer samlad proposition på sina förslag och finner att de vinner bifall.

Beslutsunderlag

Delårsrapport 2024:2
Tjänsteskrivelse 2024-09-11
Bilaga BUN Sammanst per ro Delår 2 2024

Skickas till

Regionstyrelsen

Protokollsanteckning

Leiph Berggren (L) inger följande protokollsanteckning:

I Delårsrapport 2, i anslutning till målet om behörighet till gymnasieskolan beskrivs förtjänstfullt sambandet mellan trygghet, studiero och skolresultat. Däremot finns inget resonemang kring skolans förmåga att utbilda i studienödvändiga färdigheter. I den senaste rapporten över screeningen av läsförståelse i åk 5 visas att uppnådd läsförståelse i den årskull som nu sökt till gymnasiet låg på den dittills uppmätta lägsta nivån. Nära hälften av eleverna uppnådde inte god läsförståelse.

Delårsrapporten bör kompletteras med ett avsnitt på hur skolan ser på detta samband.

Tilläggas bör att Liberalerna Gotlands förslag till ny skolstruktur bygger just på att fokusera på de tidiga skolårens viktiga träning i de studienödvändiga färdigheterna. Förslaget ger också en ökad flexibilitet vad avser att möta de demografiska förändringar vi kan vänta oss.

BUN § 91 **Uppföljning. Gemensam organisation för barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden för utförande av bemanningstjänster**

Ärendenummer: BUN 2021/485

Barn- och utbildningsnämndens beslut

- Informationen tas emot

I samband med barn- och utbildningsnämndens beslut 2023-10-24 (BUN §95) om en permanent gemensam organisation för barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden för utförande av bemanningstjänster från och med 2024-01-01, beslutades också om en fortsatt löpande uppföljning av samarbetet. Under maj 2023 i förhållande till maj 2024, har rekryterings- och bemanningsenheten inom förskolans område löst 81% av anmälda behov, i förhållande till samma period 2024 då andelen var 91%. En ökning med 10 procentenheter. Motsvarande siffror för grundskolan är en ökning från 87% till 90%. Omräknat till årsarbetare rekryterades motsvarande 29 årsarbetare i maj 2023 och 24 i maj 2024 inom förskolan. Inom grundskolan är motsvarande siffror 21 årsarbetare 2023 och 21 2024.

Förvaltningens HR-enhet har regelbundna möten med företrädare från rekryterings- och bemanningsenheten. I mötena diskuteras eventuella ”skav” och behov av förbättringsinsatser, men också exempelvis möjliga gemensamma aktiviteter för att rekrytera och behålla vikarier. Det senare handlar även om att dessa medarbetare kan vara potentiella medarbetare på sikt inom utbildnings- och arbetslivsförvaltningens verksamheter.

Det kan noteras att sedan den första överenskommelsen om samarbete träffades 2021 har en krympande arbetsmarknad och ett ökat krav på kontroller innan och under anställning, förstärkt behovet av att samordna bemanningsfrågorna inom Region Gotland.

Arbetsutskottet

Arbetsutskottet tog emot informationen.

Ärendets behandling under sammanträdet

Föredragande: HR-chef Eva Edin

Yrkande

Ordförande Oscar Lindster (S), föreslår att informationen tas emot.

Ordförande ställer proposition på sitt förslag och finner att det vinner bifall.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2024-06-27

BUN § 92 Ledningssystem för elevhälsans medicinska och psykologiska insatser (EMI och EPI)

Ärendenummer: BUN 2024/841

Barn- och utbildningsnämndens beslut

- Barn- och utbildningsnämnden antar förslaget till ledningssystem för elevhälsans psykologiska och medicinska insatser.
- *Ledningssystem för elevhälsans medicinska insats och ledningssystem för elevhälsans psykologiska insats*, beslutade av barn- och utbildningsnämnden 2022-09-14 (BUN § 89) upphör att gälla.

Hälso- och sjukvårdslagen, som styr de delar av elevhälsan som är hälso- och sjukvård, kompletteras av Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. I enlighet med 3 kap 1§ i SOSFS 2011:9 framgår att det är vårdgivaren, i detta fall Region Gotland genom barn- och utbildningsnämnden (BUN), som ansvarar för att det finns ett ledningssystem för verksamheten.

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, SOSFS 2011:9 skall tillämpas i arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra kvaliteten i sådan verksamhet som omfattas av 2 kap 1 § Hälso- och sjukvårdslag 2017:30 (HSL). Föreskrifterna skall även tillämpas i det systematiska patientsäkerhetsarbetet som vårdgivare skall bedriva enligt 3 kap. patientsäkerhetslagen 2010:659 (PSL). Barn- och elevhälsan har ett antaget ledningssystem, men har sett behov av att revidera detta.

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningens förslag är att anta det föreslagna och reviderade ledningssystemet för elevhälsans psykologiska och medicinska insatser som tagits fram i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9).

Arbetsutskottet

Arbetsutskottet föreslog att nämnden antar förslaget till ledningssystem för elevhälsans psykologiska och medicinska insatser, samt att *Ledningssystem för elevhälsans medicinska insats och ledningssystem för elevhälsans psykologiska insats*, beslutade av barn- och utbildningsnämnden 2022-09-14 (BUN § 89) upphör att gälla.

Ärendets behandling under sammanträdet

Föredragande: Chefen för barn- och elevhälsan Karin Alvinge.

Yrkande

Ordförande Oscar Lindster (S), föreslår att nämnden antar förslaget till ledningssystem för elevhälsans psykologiska och medicinska insatser, samt att

Ledningssystem för elevhälsans medicinska insats och ledningssystem för elevhälsans psykologiska insats, beslutade av barn- och utbildningsnämnden 2022-09-14 (BUN § 89) upphör att gälla.

Ordförande ställer samlad proposition på sina förslag och finner att de vinner bifall.

Beslutsunderlag

Underlag ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete
Ledningssystem för elevhälsans medicinska och psykologiska insatser
Förvaltningens tjänsteskrivelse 2024-08-27

BUN § 93 Översyn förskoleorganisationen på Gotland

Ärendenummer: BUN 2024/496

Barn- och utbildningsnämndens beslut

- Förskolan Klubbsvampen avvecklas inför sommarsammanslagningen 2025.
- Förvaltningen ges i uppdrag att kontinuerligt se över förskoleorganisationen för att bibehålla budget i balans med en första återkoppling till nämndens sammanträde i november.

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen har fått i uppdrag av barn- och utbildningsnämnden (BUN § 66, 2024-06-05) att se över förskoleorganisationen och återkomma med förslag till organisationsförändringar utifrån minskat barnantal. Den senaste befolkningsprognosen för åren 2024–2033 visar att barn- och elevtalen minskar kraftigt i det åldersspannet som berör både förskolan och grundskolan på Gotland. Detta påverkar förskoleorganisationen över hela ön och således Region Gotlands olika förskoleområden. Det finns därför ett stort behov av att anpassa förskoleorganisationen till det minskande barnantalet. Förvaltningens rapport om förskoleorganisationen beskriver bland annat nuvarande organisations påverkan utifrån befolkningsprognosen och vilka slutsatser som därav kan göras.

Förvaltningen har på uppdrag av nämnden sammanställt en rapport gällande förskoleorganisationen på Gotland med förslag på organisationsförändringar. Detta utifrån ett prognostiserat kraftigt minskat barnantal på Gotland för åren 2024–2033. Bedömningen är att Förskolan Klubbsvampen föreslås avvecklas vårterminen 2025 samt att förskoleorganisationen kontinuerligt ses över för att kunna bibehålla en budget i balans.

Arbetsutskottet

Arbetsutskottet föreslog att förskolan Klubbsvampen avvecklas vårterminen 2025 samt att förvaltningen ges i uppdrag att kontinuerligt se över förskoleorganisationen för att bibehålla en budget i balans med en första återkoppling till nämndens sammanträde i november.

Ärendets behandling under sammanträdet

Föredragande: Förskolechef Lena Gustavsson

Yrkande

Ordförande Oscar Lindster (S), föreslår att förskolan Klubbsvampen avvecklas inför sommarsammanslagningen 2025 samt att förvaltningen ges i uppdrag att kontinuerligt se över förskoleorganisationen för att bibehålla en budget i balans med en första återkoppling till nämndens sammanträde i november.

Jennie Jarve (V) yrkar bifall till ordförandes förslag.

Ordförande ställer samlad proposition på sina förslag och finner att de vinner bifall.

Beslutsunderlag

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen. Rapport. Förskoleorganisationen Gotland

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2024-08-12

Bilaga Barnkonsekvensanalys

Bilaga Risk- och konsekvensbedömning Klubbsvampen

Bilaga Risk- och konsekvensbedömning Vitkålen och Blå huset

BUN § 94 Översyn skolorganisationen i Norra Visby

Ärendenummer: BUN 2024/606

Barn- och utbildningsnämndens beslut

1. Barn- och utbildningsnämnden tar emot informationen och ger förvaltningen i uppdrag att fortsätta processen med inriktningen att avveckla Polhemskolan.
2. Förvaltningen ges i uppdrag att redogöra för påverkan på och säkerställa främjande av organisation, kvalitet, personal och elever, samt hur Polhemskolans profilering och arbete kring hållbar utveckling och de globala målen ämnas tas vidare.
3. Uppdragen återrapporteras till nämndens sammanträde 26 november
4. Förvaltningen ges även i uppdrag att se över dagens modell kring upptagningsområden och kriterierna för det fria skolvalet

Ersättare John Herlitz (M) anmäler jäv och lämnar sammanträdet under denna punkt.

Barn- och utbildningsnämnden (BUN) har gett utbildnings- och arbetslivsförvaltningen i uppdrag att göra en översyn av skolorganisationen för grundskolorna i norra Visby, för att anpassa antalet utbildningsplatser utifrån den senaste elevprognosen (BUN §52). Översynen ska även ta hänsyn till det samlade lokalbehovet för förvaltningens samtliga verksamheter i Visby och de samordningsvinster som kan uppnås för de olika verksamheterna.

Uppdraget delredovisades vid nämndens sammanträde den 5 juni. Nämnden behöver fatta beslut i november månad för att organisationen skall kunna vara klar i god tid inför nästkommande skolvalet i grundskolan. Vårdnadshavare och elever som ska börja i förskoleklass måste i god tid få veta vilka skolor som finns att välja till läsåret 2024/25 utifrån eventuella organisatoriska förändringar som blir följden av besluten.

Parallellt med detta uppdrag har förvaltningen fått i uppdrag av gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (GVN) att ta fram ett förslag på samnyttjande av förvaltningens befintliga lokaler i norra Visby som ett alternativ till föreslagen nybyggnation för vuxenutbildningen som beslutades vid nämndens sammanträde den 8 februari. Även detta uppdrag delredovisades till nämndens sammanträde, för GVN:s del den 4 juni.

Uppdragen utreds parallellt för att ge båda nämnder likvärdiga förutsättningar inför beslut.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Region Gotlands demografi med ny befolkningsprognos presenterades vid koncernledningens och regionstyrelsens gemensamma möte 2024-03-18. Där

framgick att befolkningsökningen på Gotland avstannat. För barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområden var bilden tydlig, det föds betydligt färre barn, rekordlåg, och åldersgrupperna inom BUN:s verksamheter kommer att minska under prognosperioden fram till 2033. Samma dag redovisade PWC konsult en långsiktig finansiell analys på uppdrag Region Gotland¹. Där klargjordes att investeringsbudgeten är för hög inom Region Gotland och utifrån befolkningsprognos och demografi finns det inte behov av att satsa på förskolor och skolor framöver utan äldreboenden.

Ur perspektiven att Region Gotland har en exceptionellt svår ekonomisk situation, en alltför stor investeringsbudget och med hänsyn till senaste befolkningsprognosen gav regionstyrelsen i uppdrag till nämnderna att agera. Verksamheterna inom BUN:s verksamhetsområde behöver därför i högre grad samutnyttja befintliga lokaler. Nyinvesteringar behöver strykas alternativt skjutas på framtiden i investeringsplanen och verksamheterna skall i första hand samlokalisera i befintliga lokaler.

Förvaltningen har utifrån Region Gotlands befolkningsprognos arbetat vidare med delområdesprognosen - skolprognosen - vilken beräknas utifrån geografiska områden, även kallat upptagningsområden, och avser barn och elever inom åldersspannet 0 till 15 år.

I delområdesprognosen förväntas 100 procent av elever i den prognostiserade populationen delta för förskoleklass och grundskola och i fritidshem 60,8 procent av berörda åldersgrupper. Belopp som använts i beräkningarna är det för år 2024 fastställda grundbeloppet per skolform som utgår till den kommunala rektorn. Beräkningarna tar inte hänsyn till det fria skolvalet. Erfarenheten visar att cirka 15 procent av eleverna brukar välja att gå i en fristående grundskola.

Totalt under en tioårsperiod beräknas minskningen av antalet barn och elever reducera nämndens budget motsvarande 102 miljoner kronor. Det skolupptagningsområde som minskar mest i barn- och elevvolym är Fårösund och norra Visby med respektive 26 och 25 procent.

Mot den bakgrunden fick utbildnings- och arbetslivsförvaltningen uppdraget att göra en översyn av grundskoleorganisationen i norra Visby. Avstånden mellan skolorna är inte samma hinder som det blir när det gäller skolor på landsbygden. Förvaltningen har därför gjort en fördjupad analys av antalet elever i det geografiska området Visby norr med fokus på skolformen grundskola och fritidshem. Att antalet elever beräknas minska med 25 procent motsvarar tillsammans med fritids i budget cirka 22,5 miljoner kronor.

¹ PWC har gjort en oberoende analys av befolkningsprognosen, räkenskapsammandrag, investeringsplanering och pensionsprognosen samt offentlig statistik och annan dokumentation. Slutsatsen PWC har dragit är att RG kommer inte att klara av att investera utifrån liggande plan, utan att ta lån.

Tidigare prognoser och bedömningar slog inte in

När Wisbygymnasiet lämnade sina lokaler på området Hackspetten i norra Visby för att 2017 flytta in i den nyrenoverade/nybyggda skolan i kvarteret Solrosen (allmänt kallad Sävområdet) så var befolkningsprognosen en helt annan. Uppdraget till förvaltningen hette ”Visby växer” och det skulle ta höjd för en ökad befolkning på Gotland på totalen och i synnerhet i norra Visby. Att under de förutsättningarna släppa skolhusen i kvarteret Hackspetten till andra intressenter bedömdes då som oklokt.

S:t Hansskolan och Norrbackaskolan var då överfulla och behövde avlastas och det planerades nya bostadsområden på Galgberget, Bergbetningen och Torslunden. Behovet av en skola i området bedömdes som stort och det planerades initialt för en treparallellig skola. Tidigare Wisbygymnasiets lokaler anpassades för att Polhemskolan skulle kunna starta i densamma som en tvåparallellig skola och den invigdes i september 2019.

Sedan dess har förutsättningarna förändrats och verkligheten blev en annan. Försvarets återetablering har satt begränsningar för bostadsbyggande och de nya bostäderna i norra Visby gav få nya elever. En annan kategori än barnfamiljer flyttade in i lägenheterna. Den generationsväxling som man trodde skulle ske i villakvarteren på norr uteblev. Befolkningsprognosen har därtill skrivits ned kraftigt.

Sammantaget blev inte inflödet av elever till skolorna i norra Visby enligt dåvarande bedömning. Eleverna som går i skolorna i norra Visby kommer i hög grad genom det fria skolvalet och inte från elever boende i det egna upptagningsområdet. Skolorna har idag en tillräcklig elevvolym för att vara ekonomiskt bärkraftiga tack vare inflöde från övriga Gotland.

Bedömning

Förvaltningens bedömning är att skolorganisationen i norra Visby bör minskas och få en färre skola utifrån prognostiserade elevminskningar och för att möta en kraftigt reducerad budgetram i resursfördelningsmodellen som detta medför. Efter att noga ha vägt samman olika alternativ anser förvaltningen att det rimligaste alternativet är att:

Polhemskolan upphör som F- 6-skola och ger vuxenutbildningen möjlighet att samla all verksamhet i kvarteret Hackspetten.

Eleverna på Polhemskolan placeras enligt särskild planering på övriga skolor i Visby.

De kommunala skolorna i Visby får begränsade möjligheter att ta emot elever via det fria skolvalet då det blir elevtillströmning från övriga skolor i skolområdet om en skola läggs ned.

En positiv aspekt är att i tider av lärarbrist så ger en skola mindre möjlighet att öka behörighetsgraden på totalen. Elevminskningar kan och bör ge högre lärarbehörighet på Gotland.

Vuxenutbildningen får samlad verksamhet på ett ställe och större möjlighet att samverka med gymnasiet.

Arbetsutskottet

Arbetsutskottet föreslog att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Ärendets behandling under sammanträdet

Föredragande: Förvaltningschef Torsten Flemming.

Yrkande

Ordförande Oscar Lindster (S), föreslår, med instämmande av Hans Berglund (C), Michaela Challnius (M) och Maya Arfvidson (MP) att:

1. Barn- och utbildningsnämnden tar emot informationen och ger förvaltningen i uppdrag att fortsätta processen med inriktningen att avveckla Polhemskolan.
2. Förvaltningen ges i uppdrag att redogöra för påverkan på och säkerställa främjande av organisation, kvalitet, personal och elever, samt hur Polhemskolans profilering och arbete kring hållbar utveckling och de globala målen ämnas tas vidare.
3. Uppdragen återrapporteras till nämndens sammanträde 26 november
4. Förvaltningen ges även i uppdrag att se över dagens modell kring upptagningsområden och kriterierna för det fria skolvalet

Jennie Jarve (V) yrkar avslag på punkt 1 och 2 och föreslår i stället att förvaltningen får i uppdrag att göra ett omtag med översynen av skolorganisation i norra Visby med inriktningen att föra dialog med medarbetare, elever och vårdnadshavare för att skapa en inkluderande process.

Ordförande ställer proposition på sitt och Jennie Jarves förslag och finner att ordförandes förslag vinner bifall.

Beslutsunderlag

Rapport Översyn av norra Visbys skolorganisation
Förvaltningens tjänsteskrivelsen 2024-09-03
Bilaga Rapport Visby Norr elevvolym 2025–2033

BUN § 95 Motion (L) Stärk Fårösundskolan

Ärendenummer: BUN 2024/622

Barn- och utbildningsnämndens beslut

- Barn- och utbildningsnämnden föreslår att motionen avslås.

En motion har inkommit till barn- och utbildningsnämnden och tekniska nämnden där Liberalerna på Gotland föreslår att Fårösundskolan profileras för att attrahera fler elever genom att koppla skolan till kompetenser som redan finns hos Gotlands folkhögskola i Fårösund. För att underlätta för elever som väljer skolan föreslås även inrättandet av en snabbuss mellan Visby och Fårösund, anpassad till skoltiderna. Skollagen ger rektorn befogenhet att besluta om skolans inre organisation och eventuell profilering, men Fårösundskolans rektor anser att det är för tidigt att genomföra en profilering på grund av behovet av förberedelse och samarbete med olika aktörer.

Vidare framhålls att det fria skolvalet ger vårdnadshavare möjlighet att välja skola, men det är deras ansvar att transportera barnet till och från skolan om de väljer en annan skola än hemskolan. Förslaget om en snabbuss mellan Visby och Fårösund behöver utredas av kollektivtrafiken, eftersom skolskjuts som snabbuss kan strida mot principen om att vårdnadshavare ansvarar för transporten.

Rektorn för Fårösundskolan tackar för intresset för skolans utveckling och tar med sig tankarna om en framtida profilering.

Arbetsutskottet

Arbetsutskottet föreslog att motionen avslås.

Ärendets behandling under sammanträdet

Föredragande: Grundskolechef Jörgen Norström

Yrkande

Ordförande Oscar Lindster (S), föreslår att motionen avslås.

Ordförande ställer proposition på sitt förslag och finner att det vinner bifall.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse utbildnings- och arbetslivsförvaltningen 2024-04-23

Motion (L) Stärk Fårösundskolan daterad 2024-03-25

Skickas till

Regionstyrelsen

Protokollsanteckning

Leiph Berggren (L) inger följande protokollsanteckning:

Det är beklagligt att majoriteten avvisar förslag om att stärka Fårösundsskolan.

BUN § 96 RS remiss Kulturplan

Ärendenummer: BUN 2024/1114

Barn- och utbildningsnämndens beslut

- Nämnden inger förvaltningens förslag till yttrande som sitt eget

Region Gotlands kulturplan beskriver hur den nationella och regionala kulturpolitiken ska genomföras på Gotland. Den omfattar alla verksamheter på Gotland som har påverkan på kulturområdet och utgör basen för fördelning av medel, både statliga (genom kultursamverkansmodellen), regionala och kommunala.

Kulturplan 2025–2028 är framtagen i samverkan och samråd mellan Region Gotlands olika förvaltningar, regionala kulturinstitutioner, fria aktörer och civilsamhället.

Nämnden har fått en remiss från regionstyrelsen att inkomma med synpunkter på kulturplanen innan den sista september.

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen konstaterar först att det finns flera olika riktlinjer som styr vad grundskolan skall erbjuda sina elever inom kulturområdet. Det handlar inte bara om musik, bild och dans/rörelse, utan till exempel även om demokratifostran i olika former. Regionens kulturplan kan därför ses som en extra möjlighet för skolor att tillföra fördjupande dimensioner och kvalitet för barn, elever och unga vuxna.

Regionala insatser som görs inom kulturområdet är tveklöst positivt ur förvaltningens perspektiv. Det behöver finnas en mångfald av insatser. Remissversionen beskriver tydligt sådana ambitioner som delas av förvaltningen. Dock är ansvarsfördelning och därmed kostnadsbildningen inte tydlig i förslaget.

Det är bra att likvärdighetsperspektivet lyfts fram i olika sammanhang. Olika skolor, förskolor och andra verksamheter, har mycket olika förutsättningar för att kunna ge sina barn, elever och unga vuxna olika former av kulturupplevelser. Likvärdigheten kan därför ofta skifta mellan olika enheter. Kulturgarantin för grundskolan är ett försök att tydliggöra vilken miniminivå som förväntas – oberoende av förutsättningarna. Ett av de största hindren i den aspekten är att grundskolor har svårt att lösa logistiken. Även om ekonomin skulle kunna lösas, finns det inte tillräckligt med upphandlade bussar för att skolor ska kunna resa till och från olika föreställningar och andra insatser.

Förslaget till kulturplan är i övrigt ambitiöst och relevant. Förvaltningen har deltagit med olika representanter i olika delprocesser under arbetets gång, och har därför haft tillräckligt inflytande på detaljer i skrivningarna.

Arbetsutskottet

Arbetsutskottet föreslog att nämnden inger förvaltningens förslag till yttrande som sitt eget.

Ärendets behandling under sammanträdet

Föredragande: Kulturskolechef Hans-Åke Norrby

Yrkande

Ordförande Oscar Lindster (S), föreslår att nämnden inger förvaltningens förslag till yttrande som sitt eget.

Ordförande ställer proposition på sitt förslag och finner att det vinner bifall.

Beslutsunderlag

Remiss kulturplan 2025–2028
Förvaltningens tjänsteskrivelse 2024-08-12

Skickas till

Regionstyrelsen

BUN § 97 Uppföljning. Internkontroll 2023 Uteblivna föräldraavgifter

Ärendenummer: BUN 2024/733

Barn- och utbildningsnämndens beslut

- Informationen tas emot

Under 2023 genomfördes intern kontroll av hanteringen av icke betalda föräldraavgifter i förskolan och fritidshemmet. Det uppdagades då att det fanns brister i hanteringen och vid nämndens sammanträde den 6 februari 2024 fick förvaltningen i uppdrag att återkomma senast i september med en uppföljning. (BUN §4) Under våren 2024 har rutiner arbetats fram för att säkerställa hanteringen av föräldraavgifter till förskola och fritidshem.

Detta för att fånga upp de vårdnadshavare som inte betalar sin barnomsorgsavgift i tid. Hänsyn har tagits till barnkonventionen för att säkerställa att barn/elever inte blir negativt drabbade av rutinen.

Förvaltningen anser att rutinen är en viktig del för att fånga upp vårdnadshavare i tid innan skulden ökar och blir alltför betungande. Med hjälp av rutinen kommer förvaltningen kunna hjälpa vårdnadshavare och på så sätt även deras barn, i tid innan skulden blir för stor att hantera. Rutinen kommer med största sannolikhet även att förbättra samarbetet med socialförvaltningen. Rutinen ämnar även att skapa ett mer rättvist system för Gotlands medborgare genom att alla betalar sin avgift när de har en plats inom förskola och fritidshem i Region Gotlands regi.

Arbetsutskottet

Arbetsutskottet tog emot informationen

Ärendets behandling under sammanträdet

Yrkande

Ordförande Oscar Lindster (S), föreslår att informationen tas emot.

Ordförande ställer proposition på sitt förslag och finner att det vinner bifall.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-10

BUN § 98 Internkontroll 2024 Klagomålshantering

Ärendenummer: BUN 2023/2229

Barn- och utbildningsnämndens beslut

- Granskningen godkänns
-

Intern kontroll har genomförts inom området ” klagomålshantering”. Den interna kontrollen har genomförts av verksamhetsspecialist på avdelningen Stöd- och utveckling. Genomförd kontroll avsåg perioden 2023-01-01 – 2023-12-31.

Den interna kontrollen har inte visat på några brister. Granskningen visar att rutinen för klagomålshantering följs.

Utifrån genomförd granskning rekommenderas, att handläggare fortsättningsvis vid klagomålshantering följer framtagna arbetsrutin och att rutinen finns tillgänglig i Docpoint.

Arbetsutskottet

Arbetsutskottet föreslog att granskningen godkänns.

Ärendets behandling under sammanträdet

Yrkande

Ordförande Oscar Lindster (S), föreslår att granskningen godkänns.

Ordförande ställer proposition på sitt förslag och finner att det vinner bifall.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2024-06-18

BUN § 99 Internkontroll 2024 Systematiskt brandskyddsarbete

Ärendenummer: BUN 2023/2229

Barn- och utbildningsnämndens beslut

- Granskningen godkänns och förvaltningen ges i uppdrag att följa föreslagna åtgärder för att avhjälpa brister.

Intern kontroll har genomförts inom området systematiskt brandskyddsarbete

Utifrån genomförd granskning rekommenderas följande;
Metoden för den interna kontrollen bedöms fungera väl och kan bibehållas.

Förvaltningen har en väl fungerande rutin för genomförande av regelbundna utrymningsövningar. Rutinen följs av alla kontrollerade verksamheter. Förvaltningen uppvisar dock brister inom ett av de kontrollerade områdena; ”Att verksamhetens personal får genomgå brandskyddsutbildning”. För att verksamheternas personal skall få möjlighet att genomgå brandskyddsutbildning kontinuerligt behöver arbetet utvecklas, en rutin och metod för genomförandet arbetas fram samt att de ekonomiska förutsättningarna behöver ses över.

Alla enheter vill och bedömer att de har tid att genomföra utbildningar. Dessa bör genomföras kontinuerligt för att få med såväl befintlig som nyanställd personal men i nuläget bedöms de ekonomiska förutsättningarna inte vara tillräckliga.

Arbetsutskottet

Arbetsutskottet föreslog att granskningen godkänns och att förvaltningen ges i uppdrag att följa föreslagna åtgärder för att avhjälpa brister

Ärendets behandling under sammanträdet

Föredragande: Avdelningschef Stöd och utveckling Bo Eriksson

Yrkande

Ordförande Oscar Lindster (S), föreslår att granskningen godkänns och att förvaltningen ges i uppdrag att följa föreslagna åtgärder för att avhjälpa brister

Ordförande ställer proposition på sitt förslag och finner att det vinner bifall.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2024-06-17

BUN § 100 **Information. Tidplan för verksamhetsplan**

Ärendenummer: BUN 2024/14

Barn- och utbildningsnämndens beslut

- Informationen tas emot
-

Förvaltningen informerar om tidsplan och kommande arbete med verksamhetsplan 2025.

Arbetsutskottet

Arbetsutskottet tog emot informationen.

Ärendets behandling under sammanträdet

Föredragande: Avdelningschef Stöd och utveckling Bo Eriksson

Yrkande

Ordförande Oscar Lindster (S), föreslår att informationen tas emot.

Ordförande ställer proposition på sitt förslag och finner att det vinner bifall.

Beslutsunderlag

Muntligt ärende

BUN § 101 Information. Skolinspektionens skolenkät 2024

Ärendenummer: BUN 2023/3139

Barn- och utbildningsnämndens beslut

- Informationen tas emot
-

Skolenkäten är ett verktyg som Skolinspektionen använder för att granska skolorna i Sverige. Den samlar in synpunkter från elever, föräldrar och pedagogisk personal för att bidra i bedömning av kvaliteten på skolverksamheterna. I den kommunala skolverksamheten på Gotland genomför Skolinspektionen enkäten vartannat år, jämna år, och den är ett av Skolinspektionens verktyg för att säkerställa att skolorna följer lagar och regler. Målet är att alla barn och elever ska ha lika rätt till en bra utbildning i en trygg miljö.

Skolenkäten genomförs för:

- Elever i årskurs 5 och 8 (tidigare årskurs 9) samt år 2 på gymnasiet.
- Lärare inom grundskolan och gymnasiet.
- Vårdnadshavare till barn i förskoleklass, grundskolan och anpassade grundskolan.

Skolenkäten samlar in uppfattningar om olika aspekter av skolverksamheten, såsom:

- Undervisning och lärande
- Anpassning efter elevens behov
- Grundläggande värden och elevinflytande
- Trygghet och studiero

Svarsfrekvens och deltagande

Svarsfrekvensen för årskurs 5 i kommunala grundskolan på Gotland låg på 92% år 2024, en ökning från 87% år 2022. Även eleverna i årskurs 8 har ökat sitt deltagande, från 75% år 2022 till 78% 2024.

Indexvärden för viktiga frågeområden

- I årskurs 5 var elevernas upplevelse av trygghet något lägre än riksgenomsnittet och något lägre jämfört med 2022. I årskurs 8 var elevernas upplevelse av trygghet på samma nivå som riksgenomsnittet men visade en märkbar försämring sedan 2022.
- För årskurs 5 visade områdena *Bemötande - lärare* och *Förhindra kränkningar* en negativ förändring sedan 2022.

- För årskurs 8 visade områdena *Kritiskt tänkande* och *Inflytande* negativa förändringar sedan 2022.

Specifika resultat

- 83% av eleverna i årskurs 5 kände sig trygga i skolan 2024, samma nivå som 2022.
- I årskurs 5 är flickors upplevelse av trygghet och studiero lägre än pojkarnas, med en försämring jämfört med 2022.
- 80% av eleverna i årskurs 8 kände sig trygga i skolan 2024, med en negativ trend jämfört med 2022.
- I årskurs 8 är flickors upplevelse av trygghet och tillit till att vuxna hanterar kränkningar lägre än pojkarnas, med en betydande minskning jämfört med 2022.

Arbetsutskottet

Arbetsutskottet tog emot informationen.

Ärendets behandling under sammanträdet

Föredragande: Kvalitetscontroller Hilda Kårbring.

Yrkande

Ordförande Oscar Lindster (S), föreslår att informationen tas emot.

Ordförande ställer proposition på sitt förslag och finner att det vinner bifall.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2024-08-05
Skolinspektionens Skolenkät 2024

BUN § 102 Region Gotlands informationshanteringsplan

Ärendenummer: BUN 2024/1147

Barn- och utbildningsnämndens beslut

- Gallringsfrister för barn- och utbildningsnämndens allmänna handlingar i Informationshanteringsplan för Region Gotland fastställs. Gallringsfristerna gäller retroaktivt från och med 1 januari 2019.

Region Gotlands myndigheter har en gemensam klassificeringsstruktur som redovisar samtliga regionens processer, samt en gemensam informationshanteringsplan som redovisar de allmänna handlingar som ingår i processerna. Respektive nämnd beslutar om gallring av sina handlingar genom informationshanteringsplanen.

I enlighet med Riktlinjer och föreskrifter för arkiv- och informationshantering inom Region Gotland har barn- och utbildningsnämnden upprättat en klassificeringsstruktur som ingår i det regiongemensamma dokumentet Klassificeringsstruktur för Region Gotland.

Regionstyrelsen har genom sitt samordningsansvar gett barn- och utbildningsnämnden i uppdrag att besluta om sina gallringsfrister (tidpunkten för gallring av nämndens allmänna handlingar) i informationshanteringsplanen, per samma datum som regionstyrelsens beslutsdatum. De processer där barn- och utbildningsnämnden har allmänna handlingar är uppmärskade med BUN i planen.

Arbetsutskottet

Arbetsutskottet föreslog att nämnden följer förvaltningens förslag.

Ärendets behandling under sammanträdet

Yrkande

Ordförande Oscar Lindster (S), föreslår att gallringsfrister för barn- och utbildningsnämndens allmänna handlingar i Informationshanteringsplan för Region Gotland fastställs. Gallringsfristerna gäller retroaktivt från och med 1 januari 2019.

Ordförande ställer proposition på sitt förslag och finner att det vinner bifall.

Beslutsunderlag

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-07-05
Informationshanteringsplan för Region Gotland
Klassificeringsstruktur för Region Gotland

Skickas till

Regionstyrelsen

BUN § 103 Medflytt av skolpeng vid studier utomlands

Ärendenummer: BUN 2024/1207

Barn- och utbildningsnämndens beslut

- Medflytt av skolpeng vid studier utomlands beviljas inte från och med vårterminen 2025.
- *Region Gotlands riktlinjer för ersättning vid studier utomlands. Skolpeng och programpeng* upphör att gälla från och med vårterminen 2025, under förutsättning att gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden fattar motsvarande beslut.

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen i Region Gotland får regelbundet ansökningar från vårdnadshavare som önskar att kommunen finansierar deras barns skolgång utomlands genom att ta med skolpengen. Cirka 5–10 elever per år får bibehållen skolpeng vid utlandsstudier. Det har uppstått behov av att granska om det är förenligt med lagstiftningen.

Ordet skolpeng i nedanstående text avser både elevpeng, skolpeng och programpeng.

Den rättsliga regleringen sker enligt skollagen och kommunallagen.

Enligt skollagen har barn som är bosatta i Sverige skolplikt och rätt till utbildning i Sverige, men kan i särskilda fall få fullgöra skolplikten utomlands. Kommunen har dock ingen skyldighet att finansiera utbildning utomlands utan endast utbildning för elever i Sverige.

Kommunallagen tillåter kommuner att hantera angelägenheter av allmänt intresse inom sitt område men det är tveksamt om kommunal ersättning till utländska skolor faller inom den kommunala kompetensen då det främjar ett enskilt intresse.

SKR (Sveriges Kommuner och Regioner) bedömer att det inte är tillåtet att skicka skolpengen utomlands med motivering att utbildning ska bekostas för dem som vistas i landet, och att kommunallagen inte tillåter stöd till enskilda om det inte finns undantag i lag, vilket inte finns i skollagen.

Den svenska utlandsundervisningen regleras av förordning (1994:519) och finansieras främst genom statsbidrag. Det finns för närvarande 14 utlandsskolor i länder som England, Frankrike, Kenya och Spanien, dessa följer svenska läroplaner och undervisar på svenska. Utöver statsbidrag tar skolorna ut en obligatorisk elevavgift från familjerna, vilken varierar beroende på skola och om statsbidrag eller skolpeng från hemkommunen erhålls. Elevernas familjer måste i vissa fall även täcka eventuella kostnader för särskilt stöd. Utlandsskolorna har rätt att neka elever.

Slutsats: Även om det råder oklarhet om lagligheten i att utbetala skolpeng för studier utomlands så står det klart att kommuner som inte godkänner medflytt av skolpengen agerar i enlighet med gällande lagstiftning.

Arbetsutskottet

Arbetsutskottet föreslog att medflytt av skolpeng vid studier utomlands inte beviljas från och med vårterminen 2025 samt att *Region Gotlands riktlinjer för ersättning vid studier utomlands* upphör att gälla från och med vårterminen 2025 under förutsättning att gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden fattar motsvarande beslut.

Ärendets behandling under sammanträdet

Föredragande: Handläggare skolplikt Jenny Gahnström och verksamhetsspecialist Fredrik Johansson.

Yrkande

Ordförande Oscar Lindster (S), föreslår att medflytt av skolpeng vid studier utomlands inte beviljas från och med vårterminen 2025 samt att *Region Gotlands riktlinjer för ersättning vid studier utomlands* upphör att gälla från och med vårterminen 2025 under förutsättning att gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden fattar motsvarande beslut.

Ordförande ställer proposition på sitt förslag och finner att det vinner bifall.

Beslutsunderlag

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-08-08
Bilaga Region Gotlands riktlinjer för ersättning vid studier utomlands 2017-11-21

BUN § 104 **Barn- och utbildningsnämndens tematiska uppföljning av verksamheten, Stöd och Utveckling**

Ärendenummer: BUN 2024/20

Barn- och utbildningsnämndens beslut

- Informationen tas emot.

Avdelningen stöd och utveckling informerar om sin verksamhet. Avdelningens övergripande ansvar och arbetsuppgifter är att:

- Samordna och stödja det systematiska kvalitetsarbetet samt arbetet med digitalisering enligt bland annat skollagens krav samt att ansvara för förvaltningsövergripande verksamhets- och utvecklingsfrågor på uppdrag av nämnder, förvaltningschef och avdelningschefer.
- Utöva tillsyn av fristående förskolor, fritidshem och pedagogisk omsorg samt genomför intern uppföljning av de egna verksamheterna
- Stödja förvaltningens chefer med förvaltningsövergripande och förvaltningsspecifika frågor inom kommunikations-, logistik-, säkerhets-, lokal-, måltids- och myndighetsfrågor samt administration, ärendehantering, nämndadministration, utredningar och projekt.
- Ta fram underlag till förvaltningens två nämnder, barn- och utbildningsnämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.
- Samordna förvaltningens verksamhetslednings- och stödprocesser, ta fram underlag för rapporter samt ansvara för expediering av olika politiska beslut på uppdrag av förvaltningschefen

Även Fenomenalen Science Center ingår i avdelningen.

Ärendets behandling under sammanträdet

Föredragande: Avdelningschef Stöd och utveckling Bo Eriksson, biträdande avdelningschef Henrik Hammarskjöld, kvalitetscontroller Hilda Kårbring, Verksamhetsspecialist Cecilia Thomasson, nämndsekreterare Malin Karlsson, kommunikatör My Monzón-Preis.

Yrkande

Ordförande Oscar Lindster (S), föreslår att informationen tas emot

Ordförande ställer proposition på sitt förslag och finner att det vinner bifall.

Beslutsunderlag

Muntligt ärende

BUN § 105 **Information om vissa inkomna handlingar**

Ärendenummer: BUN 2024/15

Barn- och utbildningsnämndens beslut

- Informationen tas emot
-

Information ges om nedanstående handlingar inkomna till nämnden.
Handlingarna finns att tillgå i bilaga 1-3

Regionfullmäktige (Bilaga 1)

- RF § 84 Delårsrapport 2024:1 Region Gotland
- RF § 87 Revidering av avgift för ansökan om godkännande av fristående förskolor och vissa fristående fritidshem
- RF § 95 Återrapportering av uppdrag. Försöksprojekt, kostnadsfria mensskydd i skolan
- RF § 97 Återrapportering av uppdrag Resurser för genomförande av investeringar
- RF § 101 Mål och budget 2025-2027
- RF § 104 Återrapportering av uppdrag. Lägesrapport Alléskolan

Regionstyrelsen (Bilaga 1)

- RS § 226 Kvartalsrapportering jämställdhetsintegrering

Inkomna skrivelser (Bilaga 2)

- Arbetsmiljöverket
 - Avslutsbrev Fårösundskolan
 - Avslutsbrev Gråboskolan
 - Avslutsbrev Romaskolan
- Skolinspektionen
 - Beslut efter kvalitetsgranskning av högstadiets undervisning om kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer vid Högbyskolan
 - Uppföljningsbeslut Lärbro skola
- Förvaltningsrätten i Stockholm
 - Dom i målnr FR 7700-24 (Fullgörande av skolplikt)
 - Dom i Målnr FR 11067-24 (Överklagan skolskjuts)
- Miljö- och byggnämnden. Inspektionsrapport (Bilaga 3)
 - Endre förskola
 - Eskelhem förskola

- Fole förskola
 - Fårösund förskola
 - Förskolan Klubbsvampen
 - Förskolan Myran
 - Förskolan Persgränd
 - Förskolan Storcken
 - Garda förskola
 - Havdhem förskola
 - Hemse förskola Mullvaden
 - Klinte förskola
 - Lärbro förskola
 - Roma förskola Kungsallén
 - Roma förskola Skogsgläntan
 - Slite förskola
 - Solbergaskolan
 - Stenkyrka förskola
 - Västerhejde förskola Korallen
 - Västerhejde förskola Torpet
 - Öja förskola
- Miljö- och byggnämnden. Kontrollrapport livsmedel (Bilaga 3)
 - Förskolan Bullerbyn
 - Klinteskolans fritidshem

Övrigt (Bilaga 2)

- Information om samverkansstrukturens handlingar

Ärendets behandling under sammanträdet

Yrkande

Ordförande Oscar Lindster (S), föreslår att informationen tas emot.

Ordförande ställer proposition på sitt förslag och finner att det vinner bifall.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-10

Bilaga 1-3

BUN § 106 Anmälan av beslut fattade med stöd av delegation

Ärendenummer: BUN 2024/17

Barn- och utbildningsnämndens beslut

- Informationen tas emot
-

Till handlingarna läggs följande beslut som fattats med stöd av delegation:

Samtliga chefer

- Förteckning över anställningar maj-augusti 2024 (BUN 2024/17:21, 23, 26)

Ordföranden

- Yttrande till regionens revisorer (BUN 2024/1521)

Förvaltningschefen

- Beslut om godkännande av bisyssla (BUN 2024/19:9)
- Överenskommelse om omplacering (BUN 2024/1205)
- Beslut om uppsägning (BUN 2024/1158)
- Yttrande till Förvaltningsrätten i ärende om skolplikt (BUN 2024/643)
- Yttrande till Förvaltningsrätten i ärende om skolskjuts (BUN 2024/1136)

Chefen för barn- och elevhälsan

- Beslut om godkännande av bisyssla (BUN 2024/19:10)

Koordinator skolskjuts

- Förteckning över delegationsbeslut (BUN 2024/17:20, 24, 25)
- Yttrande till Förvaltningsrätten (BUN 2024/102, BUN 2024/1045)

Försörjningssamordnare

- Svar på remiss från miljö- och byggnämnden för att utreda förutsättningarför placering av idrottshall nära Solbergaskolan (BUN 2024/1157)

Rektorer och enhetschefer

- Beslut fattade av rektor för Högbyskolan
 - Elevärende. Beslut om skriftlig varning (BUN 2024/1133)

Ärendets behandling under sammanträdet

Yrkande

Ordförande Oscar Lindster (S), föreslår att informationen tas emot.

Ordförande ställer proposition på sitt förslag och finner att det vinner bifall.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-10

BUN § 107 Information från förvaltningen

Ärendenummer: BUN 2024/16

Barn- och utbildningsnämndens beslut

- Informationen tas emot

Förvaltningschef Torsten Flemming och grundskolechef Jörgen Norström informerar:

- Mätning av inomhusluften på Polhemskolan visar inga förhöjda värden
- Stölder på och runt Södervärnskolan. Extra rondering av polis och vaktbolag.
- Ingen ytterligare skadegörelse på Öja skola efter händelserna i somras.
- Förvaltningschefens deltagande i SKR:s skolchefsnätverk
- Förvaltning söker ackreditering för Erasmus+ för förskola och grundskola. Ackreditering för yrkesutbildning finns redan.
- Besök från partnerskapskommunen Kibaha i Tanzania
- Stenkyrka skolas årskurs 6 (7 elever) har flyttats till Väskinde skola i syfte att säkerställa den garanterade undervisningstiden.
- Byggnation av idrottshall i Roma
- Skolinspektionen genomför riktad tillsyn på Fårösund, Klinte och Endre skolor.
- Uppmärksamhet i media kring fall av magsjuka på förskolan. Ärendet har hanterats av måltidsavdelningen.

Yrkande

Ordförande Oscar Lindster (S), föreslår att informationen tas emot.

Ordförande ställer proposition på sitt förslag och finner att det vinner bifall.

Beslutsunderlag

Muntligt ärende

BUN § 108 Övrigt ärende Nämndinitiativ modersmål

Ärendenummer: BUN 2024/1682

Barn- och utbildningsnämndens beslut

- Nämndinitiativet läggs till dagordningen för nämndens sammanträde i oktober.

Abdulalim Alkatea (C) inkommer med ett nämndinitiativ.

Modersmålet spelar en avgörande roll för barn och ungas utveckling av en mängd olika färdigheter, eftersom språket utgör ett viktigt verktyg för deras förmåga att förstå och beskriva sin omvärld, samt deras framtida framgång. Det är också en viktig faktor för att främja den civila och kulturella mångfalden i Sverige och för att skapa broar mellan Sverige och olika kulturer.

Modersmåselever kan också dra nytta av att få ytterligare stöd i skolan och stöd från sina föräldrar hemma för att lära sig ett nytt språk. Att behärska sitt modersmål är av stor betydelse för att kunna bemästra andra språk och det främjar elevernas kognitiva utveckling.

Modersmålsundervisningen börjar i första klass i grundskolan. Det innebär att barnen har en längre period under förskole tiden (6 år:s ålder), utan modersmålsundervisning. Detta kan göra det svårt för, lärarna och föräldrarna att hjälpa barnen att lära sig och utveckla sitt modersmål.

Vi ser det som viktigt att lyfta fram betydelsen av modersmålsundervisning och att ge eleverna tillräckligt med tid och resurser för att utveckla sina språkkunskaper.

Centerpartiet anser att en möjlig väg skulle kunna vara att:

o **Utöka lektionstiden:** Lektionstiden för modersmålsundervisning ökas till 120 minuter per vecka. Genom att öka tiden kan eleverna få mer dedikerad undervisning och möjlighet att utveckla sina språkkunskaper.

o **Öka resurserna:** Genom att avsätta en ökad budget för att hantera modersmålsundervisningen på ett effektivt sätt. Genom vidareutbildning av lärarna kan vi skapa en bättre undervisningsmiljö och ge eleverna det stöd de behöver för att utveckla sina modersmål.

o **Starta tidigare:** Modersmålsundervisningen ska börja redan från förskolan. Genom att erbjuda undervisning i modersmålet tidigt kan barnen få en solid grund för språkutveckling och minska den långa period då de saknar modersmålsundervisning. Detta kan också minska trycket på både föräldrar och lärare.

Förslaget är att uppdra åt förvaltningen att utreda vilka åtgärder som skulle bidra till att främja elevers språkutveckling, bevara den kulturella och språkliga mångfalden samt ge barnen bättre förutsättningar för att lära sig och utveckla sina modersmål.

Yrkande

Ordförande Oscar Lindster (S), föreslår att nämndinitiativet läggs till dagordningen för nämndens sammanträde i oktober.

Ordförande ställer proposition på sitt förslag och finner att det vinner bifall.

Beslutsunderlag

Nämndinitiativ Abdulim Alkatea (C), 2024-09-16